

[Orla Møller.]

en politisk stilling til. På den måde vil vi også være kommet et langt og væsentligt skridt videre mod en afklaring og en udformning af de direktiver, som skal være bestemmende for den lands- og regionplanlægning, som regeringen har bebudet at komme med forslag til i næste samling.

Det er efter socialdemokratiets opfattelse væsentligt, at denne landsplanlægning får en løbende politisk ledelse i form af direktiver eller beslutninger både om retningslinjer og om rammer. Ved en national rammeplanlægning af denne karakter og ikke en eller anden form for heroisk løsning ved en Landsplan — med stort L — vil vi kunne få et værdifuldt grundlag for de beslutninger, der skal til for at påvirke eller skabe forudsætninger for erhvervslivets lokalisering.

Her er vi tilbage ved det spørgsmål, hvad vi indtil videre har gjort. Her mener jeg også at jeg på samme måde som før kan tale om, at der er en vis form for halvhed eller dobbelthed i venstres forslag. Vi har jo gennem adskillige år ved forskellige love forsøgt både en udflytning og en decentralisering, eller jeg vil sige, at vi har forsøgt at skabe en lige adgang til de forskellige goder, men foranstaltningerne har ikke bragt vort mål til realisering, fordi vi ikke har villet eller kunnet anvende alle de midler, man kunne tage i anvendelse. Vi er alle i dette ting vejet tilbage for at gribe til en alt for massiv regulering. Vi vil således nok målet, men ikke midlerne, i hvert fald ikke alle mulige midler.

Et eksempel herpå er jo spørgsmålet om Storkøbenhavns fortsatte vækst. Vi vil nok begrænse den, men ikke med alle midler. Desuden har vi jo måttet tage økonomiske hensyn, det gælder hensynet i særlig grad til de forøgede omkostninger, vi har ment at kunne pålægge erhvervslivet, og det gælder selvfølgelig også de udgifter, som det offentlige 100 pct. står for.

Vi er i socialdemokratiet positivt indstillet over for en drøftelse af disse problemer, og jeg vil gerne understrege til sidst: vi

anerkender helt ud, at der er meget afgørende menneskelige problemer at tage stilling til i denne debat. Vi er bare ikke uden videre parat til allerede nu at sige, at et lokaliseringsråd som foreslået vil være den rigtige løsning. Vi tror, at vi gennem en dybere pløjning i folketingsudvalget vil kunne nå frem til politiske realiteter, som vil give mulighed for at nå videre frem ad vejen mod det mål, som vi alle er enige om.

Burgdorf: Der er et stadig gyldigt spørgsmål, som trænger sig på, vi møder det med jævne mellemrum, og det er spørgsmålet: er det udviklingen, som skal dirigere samfundet, eller er det samfundet, som skal dirigere udviklingen? Man hører af og til det udtryk: ja, det har udviklingen ført med sig, altså er der ikke noget at gøre ved det. Men den betragtning er jo forkert. Det er os, der skal bestemme udviklingen, og ikke omvendt. Men ofte opdager vi først tingenes skæve udvikling, når skaden er sket, og så må vi til at foretage noget ekstraordinært for at udbedre skaden; præcis sådan er det med de problemer, vi behandler her i dag.

Vi konstaterer en skævhed i befolkningsudviklingen, som på ingen måde er ønskelig. Det virker stærkt på os, når vi hører, at 40 pct. af hele Danmarks befolkning er koncentreret på Sjællands østkyst med centrum i København. Det er en kendsgerning, at større bysamfund og befolkningskoncentrationer virker dragende som magneter, og denne dragen har virket forstærket i de sidste 25 år. Flugten fra land til by har været en realitet som aldrig før i disse år, og så står vi da med spørgsmålet: er der noget at gøre ved det, og hvad skal og kan vi eventuelt gøre?

Vi behandler her to forslag fremsat af partiet venstre, som har til hensigt at råde bod på disse skævheder og løse nogle af de problemer, som knytter sig hertil. Man ønsker at nedsætte et udvalg til at undersøge problemerne og pege på nye virkemåder i lokaliseringspolitikken, og dette udvalg skal bestå af eksperter af forskellig art m. v.